

Udarbejdet af det kommunale læse- og ordblinde team i samarbejde med Skole-IT og IT- og PLC-koordinator. Vedtaget i skoleledergruppen 16/11-22.

TRIN MOD EN MERE ORDBLINDEVENLIG SKOLE

Godt i gang med AppWriter og TxtAnalyser og M365

Sådan hjælper vi eleverne godt i gang med Word online og LST i Nyborg kommune.

- **LST er for alle**
- **Der udarbejdes en progressionsplan for anvendelsen af LST-værktøjerne (fælles eller skolevis)**
- **Der arbejdes online (M365) i 1.-4. klasse**
- **Alt tekstarbejde starter online**
- **Eleverne introduceres løbende til AppWriters funktioner med start fra 1. klasse**
- **Eleverne introduceres løbende til TxtAnalyser funktioner (senest) fra 5. klasse**
- **Alle anvender konsekvent Nyborg•login (UNI@nybs.dk)**
- **Elever opretter mapper og gemmer i Onedrive fra 1. klasse**
- **Der udarbejdes procedure for oprettelse af teams centralt, så deling af dokumenter mellem elever og lærere kan foregå nemt og enkelt**

LST er for alle – i den ordblindevenlige skole

I Nyborg Kommunes tidligere udarbejdede "Analyse af skolernes håndtering af elever med læse- og skrivevanskeligheder" er der fremlagt en række anbefalinger og handleanvisninger. Analysearbejdets anbefalinger sigter mod en samlet indsats i relation til inkluderende fællesskaber. Herunder indgår anbefalinger vedrørende brug af læse- og skriveteknologier i undervisningen overvejende rettet mod den ordblinde elev.

LST for alle i den daglige undervisning støtter op omkring inklusionen af elever i læse- og skrivevanskeligheder samtidig med at elever uden disse vanskeligheder får mulighed for at effektivisere og kvalificere deres tekstarbejde.

Med de erfaringer og den viden, vi har nu, ser vi det nødvendigt med tiltag, der ligger ud over blot en introduktion af eksempelvis AppWriter eller TxtAnalyser og medfører inddragelse af LST i den daglige undervisning, som omfatter alle elever. Indsatsområdet, som vi her beskriver, indeholder dels en præcisering af de hidtidige anbefalinger fra analysearbejdet og dels helt nye enkle greb på nogle tekniske områder foruden konkrete didaktiske input.

Generelt ønsker vi og anser det for nødvendigt med en større ensartethed i brugen af LST og dermed en mere ensartet anvendelses-design i fht. M365.

AppWriter og TxtAnalyser er lettilgængelige programmer, men redskaberne kan ikke stå alene. Lærernes undervisning og modellering er altafgørende for at eleverne får det optimale udbytte. Det indebærer, at lærerne skal være godt inde i programmerne, så de kan bruge dem ind i deres undervisning.

For at opbygge gode og grundlæggende vaner arbejdes der primært online på 1.-4. klassetrin. Det er afgørende for især ordblinde og andre elever i læsevanskeligheder, at arbejdsprocesser og strukturer er ensartede og kendte. Det er gavnligt for alle elever, at der arbejdes systematisk og giver samtidig en synergieffekt, hvor eleverne kan hjælpe hinanden.

I en ordblindevenlig skole starter man online

Vi introducerer eleverne ensartet

Som udgangspunkt er det vigtigt at:

- Når elever får udleveret deres computer i 1. klasse, skal de lære at logge korrekt ind med Nyborglogin.
- AppWriter-ikonet fastgøres med det samme i menulinjen i Google Chrome.
- Når eleverne begynder at arbejde med tekster, introduceres de til M365, og der opbygges fra starten en mappestruktur i OneDrive.
- Elever og lærere skal kunne håndtere deling af dokumenter nemt og ensartet.

On and off

Indholdet og arbejdet med LST i skriveprocessen er det primære. Layout og formatering er sekundært og har sigte mod præsentation og kommer først, når det didaktisk er påkrævet.

I tilfælde, hvor der skal arbejdes med formatering, åbnes dokumentet efterfølgende offline og bearbejdes mod det ønskede udtryk. Når man igen ønsker sprogligt at bearbejde sin tekst via TxtAnalyser, går man online igen

I sidste halvdel af skoleforløbet vil eleverne have brug for at arbejde med Word offline, for at kunne anvende WordMath.

Gode gennemarbejdede tekster med TxtAnalyser

Senest på 5. klassetrin introduceres TxtAnalyser. Arbejdet med TxtAnalyser i processen øger elevernes mulighed for større bevidsthed i egne tekster både i forhold til grammatik og det sproglige indhold.

Ensartet struktur på skolerne

Fordelene med en ensartet struktur er, at ordblinde ikke skal bruge energi på at sætte sig ind i nye systemer.

Det er ligeledes klart en fordel for lærerne, at vi gør det ens, så man eksempelvis ikke bliver i tvivl om, hvor dokumenter skal gemmes, så det bliver lettilgængeligt, overskueligt og tydeligt for eleverne.

LST-redskaberne skal være lettilgængelige.

En af hovedårsagerne til at arbejdet med LST bør være struktureret og ensartet er, at *"ordblinde elever er særligt udsatte ved uddannelsesovergange og ved trin- eller lærerskift. Kravene stiger og vanskeligheder, eleven før har overkommet, kan nu blive mere uoverstigelige."*

<https://www.videnomlaesning.dk/aktuelt/nyheder/2021/7-tips-til-ordblindevenlig-undervisning/>

<https://docplayer.dk/105603731-11-gode-raad-til-inkluderende-praksis-med-anvendelse-af-lst.html>